Brussel, 13 maart 2025

AANBEVELINGEN INZAKE MINIMALE HARMONISERING VAN DE GERECHTELIJKE STAGE

Inleiding

Na de wijzigingen van de gerechtelijke stage in de Potpourri V-wet van 6 juli 2017 werd de gerechtelijke stage opnieuw gewijzigd door de RO II-wet van 26 december 2022[1]. Deze nieuwe regeling is van toepassing op de magistraten in opleiding (voorheen de "gerechtelijk stagiairs" genoemd). Deze nieuwe regeling is van toepassing voor alle magistraten in opleiding die hun stage beginnen vanaf 1 oktober 2023.

Zoals bekend volgde uit de voormelde hervorming in 2017 dat de commissies voor de evaluatie van de gerechtelijke stage (ECE) en het IGO een aantal nieuwe taken toegewezen gekregen. Zo moet sindsdien de directeur van het IGO op advies van de ECE getuigschriften afleveren waaruit blijkt dat de magistraat in opleiding met vrucht zijn gerechtelijke stage heeft doorlopen. Zonder dit getuigschrift zal de magistraat in opleiding niet in de voorwaarden zijn om magistraat te worden.

Artikel 42, 6° van de wet van 31 januari 2007 voorziet dat de ECE onder meer tot taak heeft de harmonisering van de gerechtelijke stage uit te werken. Daartoe moeten de Evaluatiecommissies aanbevelingen richten tot de stagemeesters. De ECE heeft in dit verband in de loop van 2010 na overleg met de stagemeesters reeds een reeks aanbevelingen geformuleerd. In de loop van 2014 en in 2017 werden deze aanbevelingen verder aangepast omdat de taak van de ECE en het IGO om getuigschriften af te leveren, de uitwerking van een meer geharmoniseerde en georganiseerde gerechtelijke stage van nog groter belang werd. Met de nieuwe aanpassingen van de RO II-wet van 2022 is het aangewezen om deze aanbevelingen verder te verfijnen en aan te passen.

Hierna wordt een overzicht gegeven van deze aanbevelingen.

[1] Wet van 26 december 2022 houdende diverse bepalingen inzake rechterlijke organisatie II die op 12 januari 2023 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Ook in deze herwerkte aanbevelingen wordt nog steeds een lans gebroken om zo veel als mogelijk in te zetten op een harmonisering van de stage. Anderzijds spreekt het voor zich om verder rekening te houden met de eigenheid van ieder parket, arbeidsauditoraat of rechtbank. Tevens blijft de ECE van oordeel dat de concrete invulling van de stage blijft toekomen aan de stagemeesters (uiteraard in nauw overleg met de korpsoverste).

Het verloop van de stage

De stage is een periode van opleiding, waarbij de eerste betrachting moet zijn het 'beroep' te leren en een sterke gevoeligheid te ontwikkelen voor de (inhoudelijke) uitdagingen die ermee gepaard gaan. Het is met andere woorden een investering in de toekomst. De magistraat in opleiding kan en mag niet gebruikt worden als een 'goedkope' arbeidskracht die ingezet wordt waar de nood het hoogst is.

De ECE wenst het belang van een goed onthaal van de magistraat in opleiding in parket en rechtbank te onderlijnen. Een degelijk onthaal, al dan niet gecombineerd met een onthaalbrochure, rondleiding en een voorstelling van de magistraat in opleiding aan de collega's en medewerkers draagt bij tot een snel en goed inwerkingsproces van de magistraat in opleiding. Het schept ook duidelijkheid omtrent de redelijke wederzijdse verwachtingen van de magistraat in opleiding en de stagemeester met betrekking tot de stage.

Vanzelfsprekend is het nuttig de magistraat in opleiding van zeer nabij te laten begeleiden door een ervaren magistraat met wie hij/zij zo mogelijk het zelfde bureel deelt, eerder dan hem/haar samen te zetten met (een) andere magistra(a)t(en) in opleiding. De nieuwe wet voorziet dat de magistraat in opleiding minstens één stagemeester op de zetel en één stagemeester op het parket toegewezen krijgt. Sinds 2017 staat de wet dus toe dat meerdere stagemeesters binnen een rechtbank of parket kunnen worden aangeduid om één magistraat in opleiding te begeleiden. Dit geeft de korpschefs de mogelijkheid om per afdeling of per sectie telkens een stagemeester aan te duiden zodat een goede begeleiding en opvolging van de magistraat in opleiding kan geoptimaliseerd worden. Blijkens een mailbericht van de FOD Justitie blijkt trouwens dat iedere aangeduide stagemeester ook gerechtigd is op de premie van stagemeester (: één premie voor één stagemeester per magistraat in opleiding in één entiteit (parket of zetel).

Ook moeten de periodes die de magistraten in opleiding doorbrengen in de verschillende diensten voldoende lang zijn. Op deze wijze kan de investering renderen

en kan de magistraat in opleiding in een latere fase van de stage een actieve inbreng hebben.

De theoretische opleiding van de gerechtelijke stage is de verantwoordelijkheid van het IGO (en het wetenschappelijk comité van het IGO). In aanvulling hierop en complementair ermee is het de bedoeling dat de stage in de parketten en rechtbanken volledig op de praktijk is gericht en dat de magistraat in opleiding zoveel mogelijk het werk kan verrichten 'als was hij of zij zelf magistraat'. De opvolging door ervaren magistraten betekent ongetwijfeld een aanzienlijke meerwaarde voor de stage.

Sinds de Potpourri V-wet is niet langer een onderscheid tussen de korte en de lange stage. De regeling zoals voorzien in het nieuwe artikel 259octies Ger.W. gaat uit van een eenheidsstage van 24 maanden waarbij alle magistraten in opleiding een stage moeten doorlopen op een openbaar ministerie en op de zetel.

De RO II-wet voorziet nu een aantal aanpassingen met betrekking tot de duur en de volgorde van de verschillende modules tijdens deze 24 maanden stage. Zo is er niet langer een verplichting om telkens één maand stage te doen op een administratieve dienst van het parket en de griffie. Het blijft evenwel aangewezen om tijdens de stage toch nog steeds aandacht te besteden aan de werking van de griffie en het parketsecretariaat.

De buitenstage wordt opgesplitst en verdeeld over de volledige stage en de stage in het openbaar ministerie wordt met 15 dagen ingekort. Ook worden in de nieuwe wet de data van de rapportages verder gepreciseerd. Dit geeft volgend overzicht :

Maand	Locatie	Actie
Maand 1: oktober	Parket	
Maand 2: half november	Parket	➢ De magistraat in opleiding moet uiterlijk tegen half november aan de ECE zijn voorstel formuleren voor de buitenstage in de maand januari
Maand 3: december	Parket	
Maand 4: januari	Parket	➢ Één maand buitenstage
Maand 5: februari	Parket	➢
Maand 6: maart	Parket	➢ Magistraat in opleiding maakt zelfevaluatie (parket) over ➢ De stagemeester maakt een verslag met het oog op de

		commissionering (aan de Procureur-Generaal) ➢ De stagemeester van het parket bezorgt het verslag van het functioneringsgesprek aan de ECE
Maand 7: april	Parket	
Maand 8: mei	Parket	
Maand 9: juni	Parket	
Maand 10: juli	Parket	
Maand 11: augustus	Parket	
Maand 12: 1-15 september	Parket	
Maand 12: 16-30 september	Zetel	➢ De stagemeester van het parket bezorgt de ECE een omstandig verslag omtrent de stage op het parket alsook van het verloop van het eerste gedeelte van de buitenstage ➢ Aanvang van de stage bij de zetel
Maand 13: oktober	Zetel	
Maand 14: november	Zetel	
Maand 14: november	Externe Stage	➢ In de loop van de maand november neemt de magistraat gedurende 15 dagen deel aan het AIAKOS-programma
Maand 15: december	Zetel	
Maand 16: januari	Zetel	➢ Magistraat in opleiding maakt zelfevaluatie over ➢ De stagemeester van de zetel maakt een verslag (functioneringsgesprek) over aan de ECE
Maand 17: februari	Zetel	
Maand 18: maart	Zetel	
Maand 19: april	Zetel	➢ De magistraat in opleiding moet uiterlijk tegen het einde van deze maand aan de ECE zijn voorstel formuleren voor de buitenstage vanaf 16 augustus tot 30 september

Maand 20: mei	Zetel	➢ De stagemeester van de zetel bezorgt de ECE een omstandig verslag omtrent de stage op de zetel
Maand 21: juni	Zetel	➢ De magistraat in opleiding moet per elektronische post aan de minister laten weten zijn voorkeur tussen het parket of de rechtbank
Maand 22: juli	Zetel	➢ ECE stelt een omstandig eindverslag op dat aan de minister wordt overgemaakt ➢ Directeur IGO levert getuigschrift af
Maand 23: 1-15 augustus	Zetel	
Maand 23: Vanaf 16 augustus	Buitenstage	
Maand 24: september	Buitenstage	➢ De stagemeester van de zetel bezorgt de ECE een verslag omtrent het laatste gedeelte van de stage.

Er zijn met andere woorden drie fasen in de gerechtelijke stage, maar de start en aanvangsdata van de verschillende fasen :

Fase 1 *(stage parket)*: van 1 oktober tot en met 31 december: stage op parket en van 1 februari tot en met 15 september.

Fase 2 *(buitenstage):* van 1 januari tot en met 31 januari, en van 16 augustus van het tweede stagejaar tot en met 30 september. Tijdens de maand november moeten er ook 15 dagen worden voorzien voor de AIAKOS-uitwisseling)

Fase 3 *(stage zetel):* van 16 september tot en met 15 augustus

Verlofregeling

Vooraleer de verschillende stappen in detail te bekijken, wil de ECE benadrukken dat de harmonisatie van de gerechtelijke stage **onvermijdelijk** gepaard gaat met de uniformisering van de toepassing van de verlofregeling.

Overeenkomstig artikel 331 *Ger. W.*, wordt de verlofregeling van de magistraten in opleiding gelijkgesteld met die van de beroepsmagistraten.

Artikel 259*octies*, § 3, lid 8 *Ger. W.* vereist bovendien dat de magistraten in opleiding al hun stageverplichtingen hebben vervuld om het certificaat te verkrijgen dat bevestigt dat de stage met succes is afgerond. Bijgevolg:

- het gebruik van verlofdagen tijdens de gerechtelijke stage mag de essentie van de gerechtelijke stage niet in gevaar brengen. Het moet dus rekening houden met de **behoeften van de gerechtelijke stage**

    - een aanwezigheid en actieve deelname aan alle verplichte opleidingen is daarom vereist;
    - de goedkeuring door de ECE van de programma's voor de **buitenstage** is onderworpen aan de voorwaarde dat in totaal **maximaal 10 verlofdagen worden opgenomen tijdens de twee gedeelten van buitenstage samen** ;
    - de beschikbare verlofdagen moeten evenwichtig worden verdeeld tussen de periodes van de stage bij het parket enerzijds en de zetel anderzijds

- het gebruik van verlofdagen tijdens de gerechtelijke stage moet ook rekening houden met de **behoeften van de dienst** (parket en zetel, respectievelijk) zoals bepaald door de korpschef.

Ten slotte wordt eraan herinnerd dat:

- artikel 259octies, § 4, lid 5 *Ger. W.* voorziet in **de opschorting van de stage voor elke afwezigheid van meer dan een maand, ongeacht de reden** (behalve verlof in verband met de bescherming van het moederschap zoals bedoeld in artikel 39 van de wet van 16 maart 1971 betreffende de arbeid). De magistraten in opleiding zullen dus opletten om geen verlof op te nemen dat een ononderbroken afwezigheid van meer dan een maand met zich meebrengt, op straffe van verlenging van hun stage in evenredige mate;

- artikel 331/7 *Ger. W.* verplicht om ten minste **15 dagen verlof** op te nemen in de periode van **1 juli tot 31 augustus** (verplichting te combineren met de beperking van de duur van het verlof tijdens de periode van de buitenstage zoals hierboven vermeld).

Samenvattend:
De beschikbare verlofdagen tijdens de gerechtelijke stage moeten evenwichtig worden verdeeld tussen de periodes bij het parket en de zetel, rekening houdend met de momenten van verplichte opleidingen, de behoeften van de dienst en de periodes van de externe stage, waarvoor maximaal 10 dagen zijn toegestaan.
Bovendien zal elke afwezigheid van meer dan een maand leiden tot verlenging van de stage, en moeten er ten minste 15 dagen verlof worden opgenomen tussen 1 juli en 31 augustus.

Beschrijving van de fasen van de stage

Fase 1: van 1 oktober tot en met 31 december: stage op parket en van 1 februari tot en met 15 september ***(stage bij de procureur des Konings - arbeidsauditoraat)***

De magistraat in opleiding start zijn stage op het openbaar ministerie, hetzij op een parket van de procureur des Konings, hetzij op een arbeidsauditoraat.

Het is pas na zes maanden dat de magistraat in opleiding van de procureur-generaal de bevoegdheid van officier van gerechtelijke politie krijgt, waarbij hij/zij een autonome handtekening- en beslissingsbevoegdheid krijgt.

Van de 10,5 maanden op het parket moet in ieder geval rekening gehouden worden met het volgende:
Één maand moet voorzien worden voor de verplichte opleidingen
Één maand (25 dagen) (van oktober tot september) is te voorzien voor verlof.
Zo blijft er de facto nog slechts acht en een halve maand in te vullen op het parket. In deze periode moeten volgende modules in ieder geval aan bod komen:
- gemeen strafrecht: 6 maanden, waaronder één week stage op het arbeidsauditoraat.
- jeugdrecht: 1 maand
- verkeer: 1 maand
- 5 dagen stage bij het secretariaat (parket of auditoraat)

Vanzelfsprekend zal de concrete invulling van deze verschillende modules afhangen van de praktische organisatie van het desbetreffende parket. Het parket zal zelf autonoom beslissen waar en wanneer een magistraat in opleiding zijn werkzaamheden zal verrichten.

In de voormelde minimale en als verplicht te beschouwen modules moeten telkens minstens volgende elementen aan bod komen:
- permanentie dagdienst

- zitting (uiteraard slechts mogelijk nadat de magistraat in opleiding hiertoe de bevoegdheid heeft)
- opstellen van rechtstreekse dagvaardingen en eindvorderingen
- voeren van opsporingsonderzoek en opvolgen gerechtelijk onderzoek.

De magistraat in opleiding kan deze eerste fase ook doorlopen in een arbeidsauditoraat. De uiteindelijke beslissing hierover komt toe aan de procureur-generaal.

Hier gelden dezelfde principes zoals hierboven weergeven, met dien verstande dat volgende modules in ieder geval aan bod moeten komen:

- Sociaal strafrecht
- Burgerlijke aspecten van sociaal recht

Tijdens hun stage op het arbeidsauditoraat moeten de magistraten in opleiding eveneens één week stage lopen op het parket van de procureur des Konings.

Fase 2: van 1 januari tot en met 31 januari (jaar 1), en van 16 augustus tot en met 30 september (jaar 2) **(buitenstage)**

Tijdens deze periode doorloopt de magistraat in opleiding een stage bij verschillende 'buitendiensten', zoals bijvoorbeeld politiediensten, de gevangenis, het justitiehuis, …

De magistraat in opleiding staat tijdens de hele duur van zijn stage, ook tijdens de externe stage, onder het gezag en toezicht van de korpschef en de stagemeester van het parket of de zetel waar hij zijn stage doormaakt.

Met het oog op deze buitenstage, moet de magistraat in opleiding een voorstel van buitenstage overmaken aan de ECE in de maand november van het eerste jaar en in de maand april van het tweede jaar. In tegenstelling tot vroeger zijn er thans geen restricties meer opgenomen voor deze externe stage. De magistraat in opleiding zal dan ook 'vrij' kunnen kiezen.

De ECE zal wel een aantal verplichte richtlijnen uitwerken voor de magistraten in opleiding opdat deze externe stage 'optimaal rendeert'.

Fase 3 : van 16 september tot en met 15 augustus ***(rechtbank van eerste aanleg – arbeidsrechtbank – ondernemingsrechtbank)***

Na de buitenstage start de stage op de zetel voor een periode van 10,5 maanden.

De benoeming van de magistraten in opleiding bij de rechtbanken geschiedt door de eerste voorzitter van het hof van beroep. De magistraten in opleiding hebben de mogelijkheid om hun wensen aan de eerste voorzitter voor te leggen.
Het verdient ook in deze fase aanbeveling de magistraat in opleiding te koppelen aan ervaren rechters, waardoor een 'kruisbestuiving' ontstaat tussen de magistraat in opleiding en de ervaren rechter. Dit vormt zowel voor de magistraat in opleiding als voor de rechter een 'win-win' situatie. Dit laat de magistraat in opleiding toe ook tijdens dit stageluik inzicht te verwerven in het functioneren van een magistraat en de wijze waarop een ervaren magistraat omgaat met uitdagingen die dit kenmerken, en zich deze beroepshouding eigen te maken.

Van deze 10,5 maanden op de zetel moet in ieder geval rekening gehouden worden met het volgende:
Één maand moet voorzien worden voor de verplichte opleidingen
Één maand (25 dagen) (van oktober tot september) is te voorzien voor verlof.
Zo blijft er de facto nog slechts acht en een half maand in te vullen op de zetel. In deze periode moeten volgende modules in ieder geval aan bod komen :

- burgerlijke module (inbegrepen kortgeding, beroep en bevoegdheden voorzitter): 3 maanden
- strafrechtelijke module: 2 maand
- familierechtmodule: 2 maand
- 5 dagen op de griffie

De inhoudelijke taak van de magistraat in opleiding dient erin te bestaan zoveel mogelijk zelf projecten van vonnissen en beschikkingen te maken, eerder dan enkel juridisch opzoekwerk te verrichten. De projecten kunnen zowel inhoudelijk als vormelijk besproken worden met de titularis. Tijdens de bespreking krijgt ook het proces dat de magistraat in opleiding bij de redactie van het project heeft doorlopen aandacht. Uiteraard beslist de titularis in laatste orde. De magistraat in opleiding is geen referendaris en dient dan ook zoveel als mogelijk de reguliere taken van rechter te vervullen.

In kamers met drie rechters verdient het aanbeveling de magistraat in opleiding op volwaardige wijze aan het beraad te laten deelnemen en hem/haar als eerste het woord te geven. De andere deelnemers aan het beraad zien hierbij hoe de magistraat in opleiding een juridisch probleem benadert en ook technisch-juridisch weet te kaderen en kunnen de magistraat in opleiding met hun feedback hieromtrent tot reflectie uitnodigen. De deelname aan het beraad verschaft de magistraat in opleiding ook groeiend inzicht in een collegiaal besluitvormingsproces en de wijze waarop hij hieraan participeert.

De werklast van de magistraat in opleiding dient zoveel als mogelijk overeen te komen met deze van de rechter bij wie hij/zij stage loopt. Ook dit aspect zal immers een verrijkend effect hebben voor de magistraat in opleiding.

De mogelijkheid bestaat eveneens dat de magistraat in opleiding zijn stage aan de zetel zou doorlopen op een arbeidsrechtbank of ondernemingsrechtbank.
Het is mogelijk om één aanbevolen periode te vervangen door één periode in een andere rechtbank of vredegerecht.
Een aanpassing is steeds mogelijk mits het akkoord van de stagemeesters, de twee korpschefs, de eerste voorzitter(s) van het hof van beroep en de ECE.
De uiteindelijke beslissing hierover komt toe aan de eerste voorzitter van het Hof van beroep.

Op deze stages gelden alle principes zoals hoger weergegeven, evenals de aanbeveling om 5 dagen te voorzien op de griffie.

In de arbeidsrechtbank dienen volgende modules aan bod te komen:

- arbeidsongevallen, sociale zekerheid en sociale voorzorg: 2 maanden
- collectieve schuldenregeling: 1 maand
- arbeidsrecht: 2 maanden

Het is bovendien nuttig dat iedere magistraat in opleiding op de zetel ervaring opdoet met correctionele zittingen. Voor de magistraten in opleiding die hun stage doorlopen op de arbeidsrechtbank betekent dit dat zij gedurende twee maand stage moeten lopen op de rechtbank van eerste aanleg in de kamer voor sociaal strafrecht.

In de ondernemingsrechtbank dienen volgende modules aan bod te komen:

- continuïteit van ondernemingen, faillissementen en handelsonderzoeken: 2 maanden
- pleitkamer: 3 maanden

Ook hier is de ECE van oordeel dat het aangewezen is dat iedere magistraat in opleiding enige ervaring moet opdoen met correctionele zittingen. Voor de magistraten in opleiding die hun stage doorlopen op de ondernemingsrechtbank betekent dit dat zij ook gedurende twee maanden stage moeten lopen op de rechtbank van eerste aanleg in correctionele zaken, en bij voorkeur in kamers waar financieel en economisch strafrecht aan bod komt.

Tussentijdse evaluaties en evaluaties

In de loop van de stage zullen de stagemeesters tussentijdse en eindverslagen maken waarin het functioneren van de magistraat in opleiding wordt geëvalueerd.
De stagemeesters maken een eindverslag op het einde van iedere periode (stage OM, buitenstage en stage zetel).
Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de evaluatie modellen die op het platform ECE staan.

Vlak voor de commissionering van de magistraat in opleiding wordt een eerste tussentijdsverslag gemaakt.
Het eindverslag van de zetel moet wel uiterlijk eind mei worden overgemaakt aan de ECE.

De zelfevaluatie van de magistraat in opleiding.

De magistraat in opleiding moet uiterlijk op [vóór eind maart voor de stage bij het parket en vóór eind januari voor de stage bij de zetel] een zelfevaluatierapport opladen op het ECE-platform. Deze opdracht tot zelfreflectie wil de magistraat in opleiding de kans bieden inzichten te delen over de wijze waarop hij denkt gegroeid te zijn en verder te blijven groeien in de functie van magistraat die hij wil opnemen.

Bij de eindevaluatie van de magistraat in opleiding zal dan ook niet (in de eerste plaats) acht worden geslagen op de kennis, vaardigheden en attitudes die hij bij zichzelf aanwezig acht. Belangrijker nog is het vermogen van de magistraat in opleiding om stil te staan bij zijn eigen functioneren en dit te evalueren met betrekking tot die kwaliteiten/eigenschappen die het goed functioneren van een magistraat kenmerken.

Zo benadert een goed magistraat een casus/dossier met een degelijke juridische basis- en gespecialiseerde kennis die hij doelmatig kan toepassen. Zijn gedachten kan hij op een accurate en voor zijn doelpubliek toegankelijke wijze tot uitdrukking brengen. Hij zoekt, geconfronteerd met een veelheid aan dossiers en een beperkte beschikbare tijd, een passend evenwicht tussen diepgang in en kwaliteit van benadering en een aanvaardbaar werkritme. Hij toont zich een pro-actief lid van een team, heeft een open houding en is alert voor evoluties die hij levenslang lerend wil begrijpen.

De criteria in de zelfevaluatie zijn ondersteunend voor de magistraat in opleiding om het eigen functioneren te evalueren. Dit wil zeggen dat deze enkel richtinggevend zijn

en geen doel op zich. Concreet moet de zelfevaluatie dus niet bewijzen en illustreren dat de magistraat in opleiding op alle criteria “zeer goed” scoort. Dit zou hoogst uitzonderlijk zijn en de noodzaak van de stage als leerpad in vraag stellen. Het zou misschien soms ook weinig geruststellend kunnen zijn omdat het mogelijks op een gebrekkige zelfinschatting of zelfoverschatting wijst, of misschien illustreert dat een magistraat in opleiding zich moeilijk een beeld kan vormen van wat de beoordelingscriteria betekenen voor het dagdagelijks functioneren van een gedegen magistraat.

Niet de scores an sich maar een verduidelijkende onderbouwing van de scores vormt de kern van de zelfevaluatie. Deze laat de magistraat in opleiding toe om aan te tonen dat hij zich bewust is van waar hij sterk in is en hoe hij zijn kwaliteiten op peil kan houden/versterken en integreren in zijn functioneren als magistraat. Eveneens toont hij dat hij zijn eigen manier van werken kan bevragen en eerlijk evalueren om doordacht en onderbouwd de punten aan te wijzen waar duidelijke ontwikkelkansen liggen. Vanzelfsprekend is de zelfevaluatie ook een ideaal middel voor de magistraat in opleiding om stappen uit te tekenen die een verbetertraject kunnen kenmerken.

Bijgevolg is, eerder dan de kwaliteiten waarover de magistraat in opleiding aangeeft te beschikken, het voor de ECE belangrijk in het zelfevaluatierapport vast te stellen dat de magistraat in opleiding aan de hand van de aangeboden beoordelingscriteria onbevangen kan nadenken over zijn werk en hier doelstellingen aan kan koppelen en deze vertalen in acties om zijn professioneel leven te versterken. De magistraat in opleiding moet zich in het zelfevaluatierapport niet van zijn beste kant laten zien, maar het rapport moet blijk geven van het vermogen met voldoende afstand zijn eigen functioneren te beschouwen en het als een voortdurend ontwikkelingsproces te benaderen. Ook de beste magistraat heeft kansen om groei te stimuleren.

De concrete criteria aan de hand waarvan de magistraat in opleiding de zelfevaluatie uitschrijft, willen de centrale vraag die er als een rode draad in verweven zit tastbaar maken. De zelfevaluatie nodigt de magistraat in opleiding immers uit zichzelf als (toekomstig) magistraat te bevragen en zich in het bijzonder bewust te zijn van zijn oordeelsvorming. Oordeelsvorming, cruciaal voor de essentiële maatschappelijke taak van de magistraat, kent veel facetten en wordt door veel factoren beïnvloed. Om de magistraat in opleiding te helpen deze bewust mee te nemen in zijn reflectie benoemt het zelfevaluatieschema elementen als juridische kennis, communicatievaardigheid, analysevermogen, integriteit edm.

Om de zelfbevraging te faciliteren kan de magistraat in opleiding misschien zijn functioneren in zijn algemeenheid loslaten, maar zich concrete dossiers, situaties enz. voor de geest halen en zich afvragen hoe hij zijn juridische kennis, werksnelheid, dossiervaardigheid,…bij specifieke (deel)opdrachten, moeilijkheden enz. heeft

ervaren. De magistraat in opleiding kan het oordeel over zijn functioneren en de mogelijkheden het te verbeteren wellicht makkelijker in beeld brengen en uitdrukken door het aan persoonlijke ervaring in heel specifieke werksituaties te koppelen.

Belangrijk hierbij is dat de magistraat in opleiding bij de zelfevaluatie zijn eigen perspectief probeert te overstijgen, maar zich probeert in te leven in de manier waarop andere actoren waarmee hij in zijn functioneren als magistraat te maken krijgt zijn aanpak/optreden/kennis hebben ervaren. Idealiter probeert de magistraat in opleiding zich af te vragen hoe de rechtsonderhorige zijn mondelinge communicatiestijl heeft beleefd en waar voor deze rechtsonderhorige nog mogelijkheden tot groei zou aanduiden of wat deze rechtsonderhorige wellicht heeft gewaardeerd en waarom. Analoog kan de magistraat in opleiding zich bij de zelfevaluatie afvragen hoe collega's zijn inbreng tijdens een overleg hebben ervaren en waarom zij al dan niet (zeer) enthousiast waren. Een ander voorbeeld betreft de inspanning van de magistraat in opleiding om zich in te leven in het perspectief van het griffiepersoneel. De magistraat in opleiding vraagt zich dan bijvoorbeeld af welk advies zij hem zouden geven met betrekking tot de manier waarop hij hen een bepaalde opdracht heeft gegeven of hun feedback gaf met betrekking tot een opdracht die zij voor hem hebben uitgevoerd.

De magistraat in opleiding zal zichzelf dus niet unidimensionaal bevragen, maar meerdere perspectieven proberen innemen en veeleer zichzelf omcirkelen en zodoende een 360°-benadering proberen inbouwen in zijn zelfevaluatie.

Tot slot is het nuttig dat de magistraat in opleiding de evaluatiecommissie heel kort (maximaal een vijftal lijnen) een aantal biografische gegevens meedeelt (bijv. vorige werkervaring, leeftijd,…). Deze informatie biedt de evaluatiecommissie een kader dat helpt bij het lezen van het zelfevaluatieverslag. Het geeft inzicht in bepaalde aspecten van de juridische kennis waarmee de magistraat in opleiding de stage heeft aangevat, in bepaalde attitudes die bij eerder uitgeoefende professionele activiteiten in meer of mindere mate zijn aangeboord en ontwikkeld edm. Het kan ook informatie bieden die toelaat beter te begrijpen waarom een magistraat in opleiding bepaalde inschattingen over zijn eigen functioneren heeft gemaakt of de noodzaak om op groeikansen in te zetten helpen aanvoelen. De informatie verduidelijkt immers het kader waarbinnen de magistraat in opleiding over zijn oordeelsvorming als (toekomstig) magistraat heeft geëvalueerd.

Tot slot

Door de harmonisering van de stage wordt een actieve bijdrage geleverd aan een betere en performante stage. De ECE wil de stagemeesters en de korpschefs dan ook

aanmoedigen om de aanbeveling zo nauwgezet mogelijk te volgen. Ingeval zich hierbij problemen voordoen is de ECE vanzelfsprekend een luisterend oor en kan en zal waar nodig de richtlijn bijgestuurd worden waar nodig.

Dit neemt niet weg dat de ECE erkent dat de korpschefs uiteraard de soepelheid behouden om de stage te organiseren in hun korps zoals dit voor hun lokale situatie het meest aangewezen is.

Aarzel niet om eventuele opmerkingen, commentaren of suggesties met betrekking tot deze aanbevelingen te delen. De ECE is zeer geïnteresseerd in alle voorstellen die de kwaliteit ervan kunnen verbeteren.

Namens de commissie voor de evaluatie van de gerechtelijke stage,

Raf Van Ransbeeck
Voorzitter van de Evaluatiecommissie